

LA TRALLA

SURT ELS
DIVENDRES

5.

Diputació, 262

La nostra denuncia

El dissapte passat á la tarde se personá 'l Jutjat de guardia en la impremta de «La Renaixensa» pera recullir els motllos del número extraordinari de LA TRALLA, dedicat á honrar la memoria dels martres de la llibertat de Catalunya y pera commemorar la trista data del 11 de Setembre de 1714, incautant-se del clixé de la darrera plana.

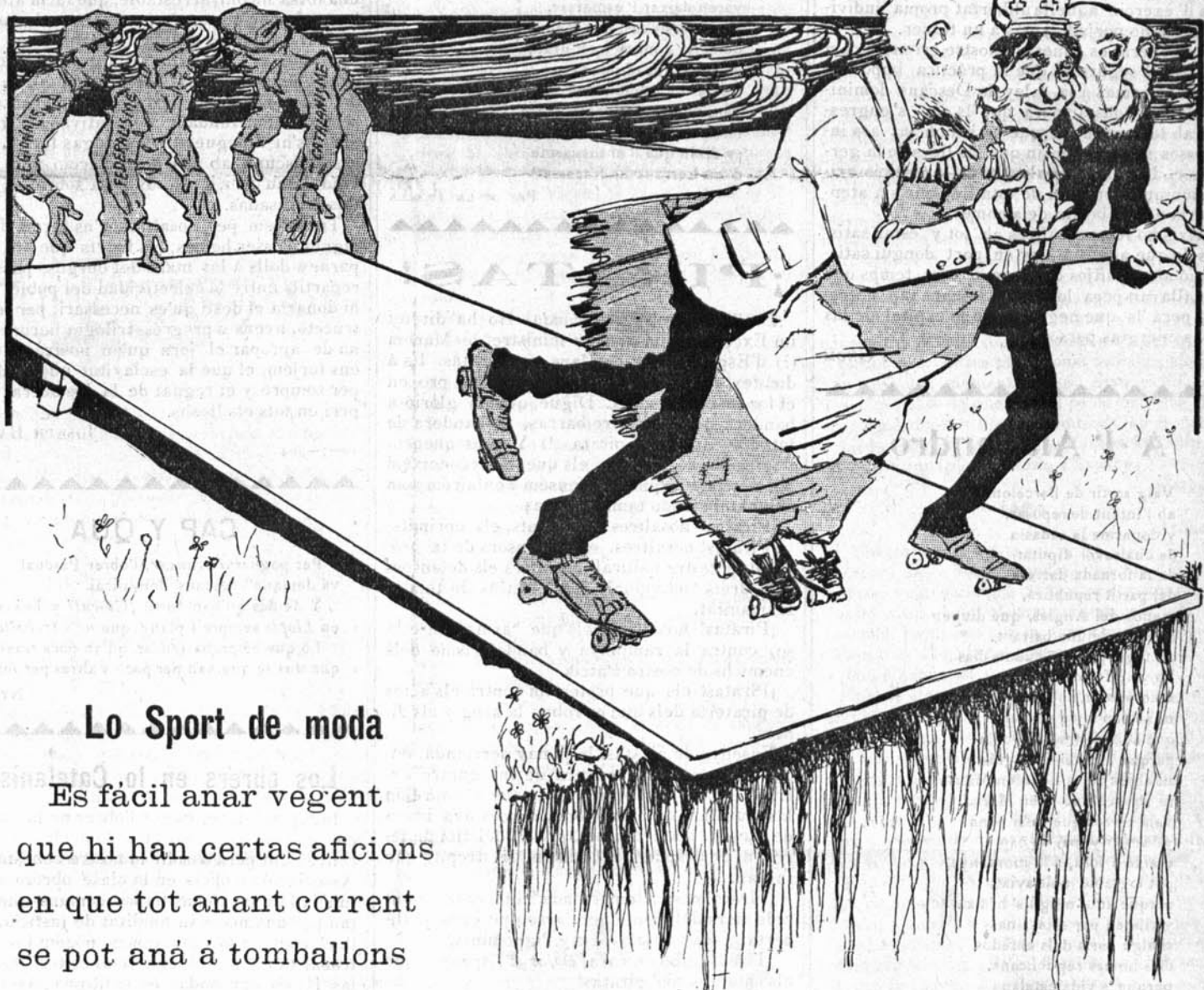
Pochs moments més tart entrava'l Jutjat en nostra redacció, comunicant-nos que'l número estava denunciat y demanantnos tots els exemplars que tinguéssim, poguentneslhi sols entregar tres exemplars sobrers, y encara entre ells el que havia sagellat el Govern civil, puig la nombrosa edició qu'havíam tirat estava completament agotada desde'l matí.

Havent preguntat nosaltres á qué obedia la denuncia, sols nos digueren que era per casi tot el text y pel gravat de la darrera plana, sens que poguéssim tréuren res més en clar.

La nova de la nostra denuncia corre-gué rápidamente, fentse per tot arreu y especialment pels Centres catalanistas, molts comentaris respecte l'alcans que podria tenir la denuncia. Resultat d'aixó fou que als pochos instants de comunicada se vegé la nostra redacció plena de bons amichs que venían á enterarse de la certesa dels remors que corrian referents á si havían prés al nostre Director, rebent de tots ells satisfactorias mostrás de germanor y adhesió.

La majoria de nostres corresponents de fora y gran nombre de particulars llegidors, subscriptors y propagadors de LA TRALLA nos han escrit durant aquets dias interessantse pel curs de la causa, comptantshi entr'ells algunas respectables entitats y distingidas personalitats que'ns han ofert sos valiosos serveys en aquesta ocasió.

La premsa catalanista de Catalunya s'ha ocupat de la nostra denuncia, y molts periódichs locals de distints colors

Lo Sport de moda

Es fácil anar vegent
que hi han certas aficions
en que tot anant corrent
se pot aná á tomballons

polítichs han donat compte de la mateixa.

A tots agraíhim de cor las sevas manifestacions carinyosas y sas estimables ofertas, fent constar desde nostras columnas lo nostre fervent agraíhim per sas atencions.

Aquest esperit de solidaritat y compaynerisme nos alenta pera seguir serenament el nostre camí, sense temors ni feblesas, puig posat á proba esdevé cada

cop més arrelat en nostre cor l'amor á la nostra estimada Catalunya.

Del curs de la causa no podém donarne cap nova als nostres llegidors per estar l'assumpto en mans del tribunal; solzament podém participar que ja ha sigut cridat á declarar el nostre Director, qui ha comparegut devant del Jutjat qu'entén en la denuncia de LA TRALLA.

¡Visca Catalunya!

Detente pluma! Veritat que endavinan de que anava á parlar? Si senyors; de la nostra denuncia. Pero será cuestió de no deixar correr massa la ploma perque després no li fan pagar á n'ella los plats trencats sino al pobre mortal que ha tingut la desgracia de pendren una de la taula que no tingui pels á las puntas.

LA TRALLA ha sigut denunciada per haver rendit un just tribut a la memòria dels nostres avis. Lo respecte que ells nos mereixen no ha sigut del gust de tothom i 'ns ha tocat lo rebre. Que hi farém: dihent las veritats se perden las amistats i encara que may hem sigut amichs dels que 'ns han denunciat, pel cas vé a ésser lo mateix.

Y ab la por de tornarhi a ser, desvfo la xerrameca y parlarem del... de lo que vulguin mentres no vulguin coses perillosas.

Lo descans dominical. Heus aquí una cosa d'actualitat que sembla que pot tractarse sense perill per més que ben mirat n'hi ha pera sortirse de fogó. La Lley del Descans dominical es una proba escrita de la alsaria (?) intel·lectual dels que tenen la sort de governarnos. Nosaltes som incondicionalment partidaris del descans en diumenge perque beneficia als obrers y dependents de comers. S'havia arribat a fer un abús del treball en diumenge y convenia una lley, ja que los interessats no sapigueren ó no pogueren fer efectius sos desitjos per falta de solidaritat, una lley que posés trabas als ámos de determinadas industrias y comersos que no miravan pas lo prim que l'humanitarisme exigeix.

Pero d'aixó a dir que 'l govern que mena a la pobre Espanya ha fet cosa de valer y ha dictat una lley equitativa, racional y pensada, hi vá tant com dir que en Salmerón es un republicà democrata.

LA TRALLA ha esperat a conèixer bé l'assumpte avans de parlarne y per aixó es que avuy que ja s'ha implantat la lley, sortim a donar la nostra sincera opinió sense por de deixar contents ni descontents per la senzillera rahó de que al donar opinions ho fem sempre ab tota imparcialitat y franquesa.

Som los primers enamorats de la llibertat individual y per ella trevallém al treballar per la de Catalunya, y per aixó al aplaudir las disposicions beneficiosas a las classes humils censurém també las que restringeixen la llibertat d'acció dels ciutadans que tenint un establiment y pagant la contribució y demés impostos que 'l govern mana se trovan impossibilitats d'exercir aquella llibertat propia individual que no perjudica pas a un tercer.

En general es aquest lo nostre criteri y com que estém segurs de que la práctica imposará novas reformas a la Lley de Descans dominical, lo fem constar pera que 'ls que s'engrescan ab lo govern perque ha beneficiat sos interessos morals, pensin que las lleys de la germanor, de la imparcialitat y de la justicia exigeixen que's protesti de tota lley que sia atentatòria a la llibertat dels homes.

Aixis ho fem nosaltres ab tot y estar satisfets de que aquesta lley en part dongui satisfacció als desitjos dels que de tant temps que trevallavan pera lograr lo descans tan necessari pera 'ls que negocian ab lo capital de las sevas energias personals.

GNOM

A l'Alacandro

Vaig sortir de Barcelona ab l'intent de reposar, y donarme la vidassa de cualsevol diputat de la fornada darrera del partit republicà, menos del Anglés, que diuen que are dejuna bastant. Al fugir per uns cuants dias ho vaig fer determinat a no pensar ni ab en Zurdo ni ab cap altre concejal que administra la Pubilla perque 'l caldo vagi grás, ni ab en Roca ni ab en Maura ni ab en Buxó ni en Marial, vaja en res que fassi pena y fástich y mal de cap, y aixó a fora, a la montanya, pot lograse molt aviat, perque aquí ningú s'hi fixa y riuen per sota 'l nas si algú parla dels enredos dels homes republicans, perque 's vida catalana la que 's respira aquí dalt, ni s'hi coneixen xanxullas ni 's veuen Fraternitats, ni Barracas que serveixen per esquilar ben arrant la llana que encara guarda la gran massa fraternal. Lo caràcter que hi domina es tranquil y reposat y d'un ximple 'n diuen burro y del ví ví y del pá pá, com per exemple d'en Sebó si 'ls ne surtes a parlar te 'l consideran un llonsa, un beneyt, un pá de ral y més dur que un tros de suro y més tou que un matalàs,

ja veus que diuen las cosas tal com son en realitat la gent senzilleta y franca d'aquest tros del Ampurdá; tot aixó feya la causa que jo m'estés respirant una atmósfera agradable de tranquil·litat y pau, lluny de la farsa asquerosa de la política actual, pero l'arribada teva, omplint un dever sagrat, fá que torni agafá 'ls trastos que tenia arreconats y corri felicitante a só de bombo y tabals per l'ovació recullida y per l'èxit grós y grás que suposa la rebuda feta pels republicans. D'una part ja m'ho pensava y hasta ho creya natural que després d'aquest viatge de propaganda incessant per la Coruña y Bilbao, ahont has recopilat un feix de flors y coronas y datos interessants que una munió d'anarquistas té volgué proporcionar, tinguessis la gran entrada y fossis ovacionat ab deliri, com mereixes al reunirte ab els xays. Deixa que digui la premsa profetisant lo fracàs que la massa no 't rebia ab l'entusiasme d'avans, perque 'l poble s'adonava que te 'l vares passejar y reclama desseguida que presentis comptes clars, mira si va equivocar-se, repara com s'ha tallat devant la grossa riuada de milers de ciutadans, que per veni a saludarte varen deixar l'esmorzar. No 'n fassis cas, que l'enveja de certa gent es molt gran, que si avans te saludavan trenta mil republicans pensa que are 't varen rebre forsa més d'un centenar, ¡y dirán que l'entusiasme d'en Lerroux ha fracassat!

PEP DE LA TRALLA

PIRATAS!

Lo dijo Blas y punto redondo. Ho ha dit tot un Excelentísim senyor ministre de Marina (?) d'Espanya: els catalans son piratas. Es a dir, textualment així ell no ho ha dit, pro en el fondo es lo mateix. Digué, que la gloriosa bandera de las quatre barras, la bandera de tots els catalans es pirata. (!) Y conseqüència lògica d'aixó, es que, els que la reconeixem per nostra, els que la defensém y enlairém som del mateix modo també piratas.

¡Piratas! nosaltres els manats, els oprimits. ¡Piratas! nosaltres, els defensors de la propietat terrestre natural, nosaltres els defensors dels drets individuals y collectius de tota la Humanitat.

¡Piratas! nosaltres, els que "arman en corso", contra la rampinya y bandolerisme dels enemics de nostra Patria.

¡Piratas! els que protestém contra els actes de pirateria dels que'ns roban la sang y els diners.

Ensenya de piratas, la jamay derrotada, encara que vensuda, senyera de las quatre barras. Bandera de pirateria, la que al caure en las murallas de Barcelona, sols estava bruta de sang de sos defensors, pro no del llot de terra, ni de l'espuma del mar, ni del trepitg que fugian.

¡Pirata! nostra immaculada bandera trionfant pels mars del mon, duent arreu progrés y llibertat y may l'esclavatje y l'ignominia.

¡Tireúsnosho en cara, Bajás d'Espanya, que els catalans son piratas!

¡Crideu ben alt, inquisidors de pobles y d'individuos, que pot ser aixís ens ajudareu a la nostra obra! ¡Potser aixís els catalans que encare'l creuen, rabiosos per aquests insults, respondrán com se mereixen.

¡Piratas! ¡Tant de bó! Aixís fos demà mateix que 'ls catalans, deixant pera més tart la honrosa bandera de nostra Patria, alssessim ben amunt, per sobre de tots, la terrorífica enseña dels piratas, la Bandera Negra!!

EME

UNIO INDISPENSABLE

II

Fa ja molt temps se creá a la nostra ciutat un centre denominat "Asociación de Dependencia Mercantil", fundat ab l'objecte hermós de procurar el mellorament necessari del obrer intel·lectual; no porto cap mena d'aversion a dita societat, pero sí haig de fer constar que la seva tasca ha sigut xorca y ben inútil, ja que s'ha limitat partint del defecte que portan totes las agrupacions castellanizadas com es la que ens ocupa, a demanar al ministre Sotano y al polítich Mengano, que trevallessin a favor dels nostres interessos.

Els resultats ja's veu que no han comparescut y's comprén facilmente, perque en lloch de fer una propaganda activa y seriosa, enmotllada al nostre caracter individualista, la societat citada ha portat el principal defecte de ineptitud, com es el de ferho tot a l'estil castellà y adoptar procediments espanyols quan la culpa principal de la nostra falta d'unió la té tota aquesta ridícula forasteralla castellana qu'en mal hora s'ha ficat a casa nostra; ademés, ha confiat en l'ajuda dels polítichs, gauduls de dalt a baix, com en Salmeron, Lerroux, Junoy, Canalejas y demés similars, senyors que no saben lo que's una eyna de treball, ni lo que es comers, per haverse dedicat sempre a fer el farsant y timar al poble.

Si els obrers de comers volen anar endevant han de treballar a tota costa pera fundar una agrupació totalment catalana, que's dediqui a la constant propaganda societaria, per exposar arreu los drets que reclamém; aqueix núcle obrer, hauria de procurar en terme principal esborrar las diferencias que separan als obrers manuals dels intel·lectuals, mirant de desartollar una instrucció sólida y positiva, educant a la joventut que puja, perque aquesta s'impregni del esperit de germanor que ha d'establirse.

Tretas las petites diferencias que'ns distancian, podriam formar una mena de federació ab els obrers de tota classe, d'ahont nasqués una forsa incontrarrestable, que faria atendre las reclamacions que's formulessin devant del capital. Aqueixa unió, veritablement indispensable, es la que fa falta realisar pera lograr quelcom profitós per nosaltres; una vegada feta, podriam dedicarnos a preparar el terrer per anar fundant cooperatives de treball, ahont s'hi apleguessin las dugas torsas obreras, quiscuna ab son medi d'acció per abolir l'individu amo, que avuy pesa sobre las societats civilizadas.

Trevallem per nosaltres y'ns farem forts y dignes d'esser homes; els fruyts que ara van a parar a dolls a las mans del burgés, passarian repartits entre la colectividad del poble, el qui hi donaria el destí que's necessari, per fer instrucció, avens y progrés, trilogia hermosa que ha de apropar el jorn qu'en nostras ilusions ens forjém, el que la esclavitut quedí abolida per sempre y el regnat de la Democracia imperi en tots els llochs.

JOSEPH BATISTA

10-7-904

CAP Y QUA

Per poguer descansar, l'obrer Pascual va demaná'l descans dominical.

Y de des qu'han sortit ¡Cu-cut! y TRALLA en Llopió sempre's plany que no's treballa.

Lo que bé proba (encar qu'ab poca trassa) que uns se queixan per poch y altres per massa.

NYAPUS

Los obrers en lo Catalanisme

Induatablement es per l'obrer en las actuals circumstancias l'Associació lo medi més y més convenient pera assolir lo nostre benestar. La Associació en ofis en la classe obrera constitueix la unió d'unas forsas comuns que lluytan per una mateixa finalitat de justicia, y en lloch com en lo Catalanisme podém los obrers trobar tan ben protegit aytal criteri ja que en las Bases aprobadas en la última Assamblea de la Unió Catalanista, aixís se demostrá que ho admet la causa catalana.

Pero es necessari objectar quelcom més; no son solamente los acorts de la Assamblea de Barcelona los que més propiament tractan del important assumpte de la redempció veritable de la classe obrera, sino que las Bases aprobadas en la memorable Assamblea de Manresa, ja parlan d'aquest objecte, considerantlo com a un del més important del Catalanisme.

La Base 7.ª aludeix en la reinstauració dels antics gremis, y aixó sol si's obrers que están encare engegats ab els amigos del pueblo es prenguesin el treball de estudiariho ab detenció se convencerían de que sols y únicament ab lo credo Catalanista pot assolirse no tan sols lo més alt grau de millorament obrer, sino que

també la més gran y hermosa fraternitat entre clases de una mateixa rassa.

L'esperit ab que s'inspirava l'organización dels Gremis, no era pas el de fomentar la separació y per conseqüència la lluyta entre l'obrer y'l patró, sino que son principal objecte consistia en aumentar la germanor y las relaciones de mutua amistad entre l'un y l'altre, logrant com aixís se feya que lo patró considerés a l'obrer com a una part integral de la seva industria y per lo tant tingues per ell totes aquellas consideracions a que justament aspirém los obrers d'avuy, puig ja tenían allavoras regularisat lo treball dels noys y de las donas, el descans dominical, y moltras altras cosas que avuy se consideran com a peticions modernes.

Molt convenient es que interí transcorregui lo període de la lluyta pera conseguir la Autonomia de Catalunya, los obrers cerquem la nostra defensa en las Asociaciones obreras, pera la veritable manera de conseguir lo millorament del proletariat ab la assoliment de sa amistad ab lo patró, pero ab aquell patró castisament catalá, aquell que un cop conseguida la reivindicació de la nostra Patria, ni per conciencia ni per rahons económicas voldria explotarnos.

PERE B. TARRAGÓ

La democracia dels uns y la democracia dels altres

Mireulo 'l catalanisme; fixéushi en la seva organisió, y vejam qui es capás de trovarhi 'l més petit ressalt que senti a arcaisme, com lo trovareu en tots los polítichs, inclós en los partits que's diuen democrátichs, republicans y socialistas.

La organisió del catalanisme es la més democrática de cuantas organisations avuy existeixen per lo reconqueriment d'un determinat ideal.

En lo catalanisme no hi ha idols, ni jefes il·lustres, ni Rey que mani, ni Papa que excomuni.

Tots som uns, tots som soldats d'un ideal que a no trigar fecondará tota la terra catalana, embau-mantla d'ambient de llibertat, y d'aires sanitosos d'una verdadera democracia.

Los que avuy son directors digníssims de nostre moviment, demá serán rellevats per altres, passant los primers a confondre's altra vegada entre las filas del nombrós exercit nacionalista.

Per nosaltres no hi ha més quefe ni més amo que 'ls acorts presos en públicas assemblies, discutits y aprovats per centenars de nacionalistas fills de las diferentes comarcas de Catalunya; may han sigut obra d'un home com passa ab los programas dels partits polítichs.

¿Se pot trovar res més democrátich? Per aixó havém dit altras vegadas que farien fástich sino fessin riure los arguments que emplean los nostres enemics pera combatre 'l catalanisme, titllantlo de regressiu y reaccionari.

En cambi, miréulos a n'ells; los avensats, los liberals, los republicans, que no poden anar en lloch sense 'l corresponent jefe, dessota 'l quin s'ajupen com miserables esclaus, aclamantlo com a encarnació de tot un partit, de tota una idea, fent un seguit de papers ridicols renyits ab la democracia y la dignitat humana.

No fa gayres dias que 'ns trovavam al envelat de la Fraternitat Republicana del carrer de las Corts, y ab franquesa, la cara se'ns enrogí de vergonya al veure 'l rebaixament d'una part del poble, que per més sarcasme 's diu republicà y avensat.

Es necessari véureho per créureho.

Nostres sentiments, verament democrátichs, encara 's revoltan al pensarhi: allí presenciarem avergonyits com a «D. Alejandro», per anar a un lloch excusat, se 'l ovacionava als acorts de la Marsellesa, tant a la entrada com a la sortida d'aquell excusat lloch. Fins sentirem d'un home, acompanyat de sa muller y dos criaturas, que deya tot emocionat: M'ha tocat la mà, Maria, m'ha tocat la mà! y actes com aquest a dotzenas; y en tant l'idol de faysó aburguesada, ricament vestit y ab un jipijapa de molts cuartos, passejava ab aires de César la seva carcanada greixosa entre mitj d'aquells infelisos pobremment vestits; puig no es tot hù haver de suar per guanyarse la vida y poguer satisfer las més apremians necessitats ó viure descansadament de las suhors dels altres, ab alguna que altra propineta provinent d'aquells a quienes los sirve siempre que les conviene.

Nosaltres, devant d'aqueix rebaixament moral, sortirem del local convensuts de que en aquella casa més que aplech de democratas es un aplech de fanátichs, y reaccionaris, sense una idea gran, sense un estímul enlayrat, temple ahont se profana la Democracia, se prostitueix la Llibertat, y 's deshonra la República.

Y sortirem sobretot convensuts de que desgraciadament sobran en aquesta terra molts cafés cantants y plassas de toros y mancan moltras pero moltras escolas.

¡Quina diferencia de la seva democracia ab la nostra!

FIBLÓ

Las Festas improvisadas

—Cuyti, cuyti Sr. Alcalde, que ja no més faltan cinc minuts per la Mercé...

CASTANYAS RURALS

Sabadell

Sr. Director de LA TRALLA.

La campanya que anem fent contra la neulada del *Diario de Sabadell*, va resultant fructífera.

Interinament, la contestació a ma carta de la setmana passada ja està escrita en la nostra llengua. Se veu que un resto de pudor los ha fet respectar la *dulce y armoniosa*, en quina tinch ja plenament demostrat desde las planas del periódich que vosté dirigeix, que están sempre fusellables. Alguna cosa anem guanyant.

També s'han plenament retractat de lo que deyan sobre una respectable entitat nostra, a quina atribuïan la inspiració de ma correspondència. Are's despenjan ab un rosari d'alabansas pera dita entitat, olvidant tot allò que deyan, per molestarla. Ja no es per ells la *chocolateria de la Rambla* que era dias atrás; ja es una societat digníssima que res té que veure ab mos escrits. Ja descarten a tothom y únicament giran sa irada impotencia contra mi pera insultarme ab grosseries de mal género y fins pera calumniarme ab frases y afirmacions que, si'm passava pel cap férlashi provar, tinch la seguretat de que'l curial que despotica desde las planas del *Diario* quedaria, com a home de lleys, a la mateixa alsada que jo, pobre canoner, lo vaig fent quedar com a periodista.

Perque, miri si serán infelissos que, pera defensar-se de mas afirmacions encaminadas a demostrar que ni saben gramática ni tenen sentit comú, surten de la palpable demostració de que saben molt... d'insultar. Son los mateixos arguments del burro: lo qui s'empenya en félishi fer una cosa que 'ls convé, raig de cossas segur.

Pero ¿creu lo curial que si jó vull descendir al camí poch elevat qu'ells me trassan hauré de deixar de tirar per falta de municions? Deu lo fassa bó que de petulant ja ho es prou. Parodiant lo que'l deya en ma passada correspondència sobre l'estil d'escriure, dech afegirhi avuy, referintme a vidas privadas. Aquí tots nos coneixem.

Y lo que no se sab, quan se vol fer mal, s'inventa. Bon patró tindrà en aquest sentit ab sols seguir lo procediment que ells han adobat ab mi pera ferme distreure de las sevas tonterias.

Mes, per are, no voldria ferho. Encara que no he passat del narro, sé lo que's veu ignoran alguns lletrats de campanillas. Es tonto y ridicul per demés lo desviar maliciosament las cuestiones. Al qui se'l ataca de que ni sab gramática ni té sentit comú, deu defensarse escrivint bé y deixantse de petulancias. Insultar per defensarse es impropio de personas de cultura. Los insults no tenen rahó de ser may, y molt menys entre personas de lleys. Pels que escriuen malament hi ha la gramática y la lògica pera ferlos entrar en rahó, y aixó s'acostuma a fer desde la premsa, com faig jó. Pels que tenen cosas contra lley per tirar en cara hi ha 'ls tribunals de justicia y... prou d'aquest coll. [Lástima de llibres de text, condemnats a esser llegits ab tan poca solta!

Y, avans de passar a *dómine*, vull fer una observació *seria* als redactors del *Diario de Sabadell*. Si no rectifican allò que deyan dias atrás de que jo era fill de Sant Quirze, tindrem un lance. La meva mare jura y perjura que jo soch fill del seu marit, (Q. E. P. D.).

Tots los *gajapos* que segueixen son de la edició del diumenge passat; y no's cregui que 'ls que re-trech siguin los únics del número: n'hi ha un bé de Deu que encanta. Pot dirse que dit número no més s'ocupa d'insultarme a mi y a la Gramática. Se veu ben bé que están desmontats. Comensém:

«Rojas es un actor de talento poco común, posee excelentes cualidades como un actor y director.... Una de las mejores cualidades del Sr. Rojas es su modestia *valorada* por un estilo....»

«Ya tenemos pastor de almas *nuevo* en nuestra Iglesia.... Como no fuimos invitados al acto de la *toma de posición*....». De «posesión», homes.

Y are vá la bona. Es un paragraf que no té desperdici com a demostració de lo que val *moral y materialment* la gent del *Diario*. Es un tros que'm vé de perilla, perque acabin de conèixer de cos enter als titellas y al titellayre. Allá vá.

«... La dirección general y positiva de la reforma la ha tenido D. Antonio Cirera y Campdepadrós, actual *tesoro* (si es *rata d'impremta* val un *tesor*) de la sociedad, con lo cual ha evidenciado una vez más que donde él está ha de reinar el buen gusto y el orden más riguroso en todo, prendas muy estimables *siempre y más* en los tiempos que corremos en que *impera la desidia y la incultura por todas partes*».

Aixó, encara que pessimament escrit y estrafalariament acabat, demostra en son autor una qualitat envejable dins del género pròxim al nostre. Sab llepar al amo.

Y are, per acabar, faré un prech als del *Diario de Sabadell*, que crech que, honradament rahonat, mereix esser atés.

Are ja sabeu qui soch, com també sabeu que vaig sol; donchs bé: si voleu seguir insultantme, al menys doneu la cara. Crech que en aquesta batalla que sostinch contra la *majaderia*, ja he lograt grans ventajitas. Dels tres forts n'hi apagat dos y l'altre, si no es apagat encara, ja 'l tinch desmontat del tot. Planas com la del diumenge son una taca pel que las escriu y es una verdadera llástima que no vagin firmadas. En lo mateix pecat trovarian la penitencia.

Diuen que son autor diu que ja es advocat: donchs bé, un trist canonaire lo convida a que escrigui ab la correcció y lo respecte que mereix lo pròxim. Si pert lo món de vista tan aviat, ni servirà per advocat de pobres.

Y sobre tot que s'anomeni, si no vol que l'hagi d'anomenar jo mateix.

FRANCISCO DE P. JUANICO

Molins de Rey

Pera cantar ab música de «La Verbena de la Paloma.»

—¿Hont vas Banya, corrent d'aquest modo?

—¿Es que't passa algun grave succés?

—Vaig en busca d'un catalanista qu'a LA TRALLA las cartas remet.

—¿Y si un cas poguessis atrapar-lo pot saberse lo que li vols fer?

—Del primer cop de puny que li dono li destrosso la cara y las dents.

—¿Y si't deya que'l que las envia es un home que tens apropi teu?

—Li diria si's fa solidari del qu'escriu en las cartas fa temps.

—¿Y si't deya que jo las he fetas y ho sostinch y sempre ho sostindré?

—Te diria allá va aquesta pinya y no tornis a dirho may més.

—¿Si? ¿Eh? ¿Si? ¿Eh?

Donchs per are cobra aquets bolets.

Tú, vesten per aquí.

Tú, vesten per allá.

Aquí tant sols jo crido,

pera aixó'm van votar.

APA, BUENAS

Sempre que *La Publicidad* vol enredarse a tractar cuestiones científicas, fica las quatre extremidades a la galleda.

Deya l'altra dia: la obtención de la panclastita es sumamente fácil. Formase por la mezcla de dos líquidos... y poch més avall afegia:

En la mezcla no han de haberse triturado los cuerpos.

¿Qué tal? ¿qué'ls hi sembla? Un *sabi* que diu tot serio que *los líquidos no han de haberse triturado!*

Aquet químic mereix anar de tronch ab el gran geógrafo Corominas.

A n'el Centre Republicà de la Rambla del Poble Nou tingué lloch un meeting, en el quin parlaren diferents oradors, y darrerament En Lerroux.

Comensá dihent que's pensava que al arribar a Barcelona hauria trobat las massas ben desfetas. Digué que no importa esser bon home ó dolent.

«No feu cas de lo que digui,—afegí—sino de lo que fassi. Ojalá qu'Espanya entera fos com Catalunya.»

Digué qu'en Maura no va en lloch, y que no farà la revolució desde dalt, ni desde baix, ni desde'l mitj.

Digué que no s'en aniria de Barcelona fins que'l treguin a puntades de peu. Quan s'em calumnihi, no ho feu perque robi un rellotge, sino per un milió.

Va dir altres cosas menys importants que no'm recordan.

No hi fem comentaris; que'ls fassin els llegidors.

A Valencia tenen l'Ajuntament ab majoria fraterna y'l tal Ajuntament va acordar gastarse la infima cantitat de 70.000 pessetas pera fer festas quan el Rey del Estat espanyol vagi a visitarlos.

Los fraters regidors de Valencia podrán dir que no hi eran quan se discuti la concessió de las 70.000 pessetas; pero tothom sab que no hi eran perque tan bon punt s'hagué posat a discussió'l crédito dels 14.000 dures, varen aixecarse tots deixant la feyna pels demés.

Siguent majoria podían estalviar 280.000 rals a Valencia; ergo el fet de retirarse demostra que ja estavan conformes ab lo que'ls demés farian.

Nos sembla que'ls frateros *ches* tenen ganas de cambiar d'ilustre quefe pera tenirne un que sia d'aquells que gastan tractament de S. M. R.

No'ns estranya; son tan neulas tots los frateros!

A Madrid s'hi publica un diari titulat *Espana* que a cada punt diu tal bestiesa que fa caure d'esquena. Es molt neula *Espana*... lo diari eh?

El dia primer de Setembre obri'l curs la nova Escola Catalana que dirigeixen els nostres amichs en Joaquim Paloma y en Jaume Arquer. El método racional d'ensenyansa que's segueix en aquesta Escola fan creure que las classes se veurán molt con-corregudas.

Copiém de *La Esquilla*:

«Tal com van las cosas de la Casa Gran, no una comissió organitzadora de serveys es lo que's necessita en aquets moments, sino una Comissió fiscalitzadora de la majoria republicana, a la qual, y ho dihem sense embuts, mentres no dongui explicacions satisfactorias de tanta desidia, incumbeix tota la responsabilitat de aquest fracás.

Qui no sigui bó per casat, que no enganyi a la dona. Qui no sigui bó per regidor, que no enganyi als electors que l'han nombrat.

Aixís, clar y catalá, y caigui qui caigui.»

Del tot conformes Roca y Roca, pero escolta, barrut escolta.

¿Qui va ser l'autor d'aquella candidatura que ha donat los resultats que avuy deplorats? Tú, y ningún més que tú.

Es un dels tans *favors* que't deurá Barcelona.

Hipócrita, al menys callessis.

Puig lo culpable de tant desgabell ets tú, que de sobras sabias que la gentussa que portava a la casa gran no podia donar altre resultat que'l que ha donat.

Tothom dona lo que té y ells no podían donar més que despilfarros, tarugos y otras cosas...

Lo passat diumenge se celebrá a Roda'l meeting inaugural de la Associació Catalanista «Bach de Roda» y en conmemoració del 11 de Setembre de 1714.

La concurrencia (per cert molt més nombrosa que la que hi havia al meeting fraterno darrerament celebrat a Sant Vicens de Torelló), demostrá gran entusiasme per las ideas del Catalanisme.

S'hi adheriren bon nombre d'entitats, particulars y periódichs, entre'ls quins hi havia representada LA TRALLA.

De Manlleu, Sant Vicens de Torelló, Vich y altres pobles de la comarca hi assistiren també bon nombre de personas.

La falta d'espai no'ns permet entrar en details que, per altra part, nostres llegidors haurán vist en la premsa diaria.

Desitjem a la novella Associació molta prosperitat. Avant y fora.

La Agrupació Regionalista de Tarrassa celebrá lo diumenge passat una vetllada en conmemoració del 11 de Setembre de 1714.

En dita festa, que resultá espléndida, hi prengué part en nom de LA TRALLA el nostre company en Pelegrí Llaugort essent objecte de molts atencions y obsequis, per tot lo qual doném las mes grans mercés als entusiastas companys de Tarrassa.

En el Ateneu Obrer del Poblet prengué part també en nom de nostre setmanari en la festa que celebrá lo mateix diumenge y ab lo mateix objecte lo nostre company en Lluís Manau.

La concurrencia composta en sa majoria de obrers sortí molt satisfeta.

Suposém a nostres lectors enterats de la Festa Nacional que la Unió Calalanista está preparant pera'ls dias 23 y 24 del corrent, ab motiu de la presa de possessió del Pi de las tres brancas regalat a la Unió per sos propietaris. Regna molt entusiasme en tot Catalunya pera assistir a n'aquesta festa.

Mancats d'espai pera explicar details, en nostra redacció entregarem a qui ho solliciti una fulla-itinerari de la esmentada Festa.

BROSSA DE VALLS

Ha vingut a visitar el districte, EL DIPUTADO IMPUESTO POR EL GOBIERNO DE MAURA, senyor Canals.

Los honors de la primera visita, els va obtení EL CENTRO DE LA UNION REPUBLICANA. Després va visitar particularment a OLLER jefe de la Union del Apat.

El GRAN ANFITRION va ser molt obsequiat per tots els PAPS agrahts.

Está vist que los REPUBLIC... GANAS no dor-

men: en vista de la crisis, que avuy está passant el Centro de la Unión, han demandat a Canals (diputado monárquico impuesto) una subvención. Canals els hi va prometre ab la condició de que substituïxin el nom de CENTRO UNION REPUBLICANA, per el de ATENEO VALLENSE.

OLLER, VIVES, PADRO, CASAS, CAMPS y demés ollas de la UNION no saben que fer.

Entre tant, fa quatre mesos que l'ejecutor PALOMARES está despetellant al pròxim cobrant els consums y apremis per ordre dels cap padres de la REPUBLICA, y els obrers en vaga ja'n fa sis, que esperan veure complerta la promesa de la majoria REPUBLICANA de donalshi feyna, obrint treballs per compte del municipi.

O LER, VIVES, PADRO, CAMPS, han cregut mes convenient omplir el municipi de dropos sortits del cassinet, cobrant crescuts sous, sent innecessaris los seus serveys.

Y... VISCA LA REPUBLICA DEL APAT.

Obrers de Valls, ya veyeu com se van realisant

las promesas que van ferse

los señores REPUBLICANS

quan demanavan els vots

per poguer ser concejals.

Mireu, tots els DEMOCRATICHS

ficats a la casa gran

y el president del CASINO

sentse rich y prosperant,

mentres vosaltres en vaga

no us podeu treure la fam

de sobre: y els vostres fills

no tenen un tros de pa.

Mireu tots aquells projectes,

mireu com obran treballs

per donar ocupació

als que avuy en vaga están.

No espereu que jo os ho diga,

vosaltres... aneu BADANT

y creyent a quatre dropos

que tant sols s'han proposat

viure a costa dels MANSOS

que'ls han nombrat concejals.

ALSA-PREM

Valls 2 Setembre 1904

Gratallops

Sr. Director de LA TRALLA.

¿Vol, estimat company, que li conti una historia? Donchs allá va.

En aquest poble va formarse temps enrera, una associació cooperativa, organizada pels elements republicans, pero en la qual, segons ells deyan s'omitiria tota mena de política. Es el cas que al redactarse'ls Estatuts ab que la Cooperativa havia de regirse, los presentaren al fraterno Aguiló pera que'ls examinés. Aquest els hi digué que'ls arreglaría ó els faría nous. Aixís ho feu afegint que no'ls cobraria res per la redacció. Mes quant els de la Cooperativa proposavan agrahts que se li fes un regalo acompanyantlo d'un ofici de gracias, rebieren una carta de l'Aguiló presentantlosli'l compte que pujava 125 pessetas. Els d'aquí quedaren consternats. Aixís estém. Alguns proposan que se li torni l'obra. Altres s'han donat de baixa alegant que no volen mantenir pillos. Aixó es lo cert. Tinch noticias de que al vehi poble del Mas roig els hi ha succehit un cas semblant ab el mateix subjecte. ¿Qué hi farém? Res. Mentres hi hagin badochs continuarem l'història d'Espanya.

O. MASSIP

Arbucias

Sr. Director de LA TRALLA.

Espero de la vostra bondat, que vos dignareu insertar en lo periódich de vostra digna direcció, quatre ratllas, que encara que sian mal escritas, las crech profitosas per la nostra causa, y per la llibertat dels ideals del nostre poble.

[Pobre Arbucias!]

Fa prop d'un any que's fundá un Centre, que fou organísat ab motiu de las elecciones de diputats a Corts, per uns quants catalanistas; pero tan bon punt dits catalanistas comensaren a arrosarse ab els quatre aspirants a cacichs de nostre poble, que ja las parets del Centre comensaren a enfosquise, y al posar en lo balcó del edifici lo titol de la Societat, aparegueren unas lletras grossas, que feyan enroigir las galas dels verdaders catalanistas.

Es a dir; que en lloch de posar com s'havia quedat, un nom adequat als ideals dels individuos del Centre, s'hi posá un nom ridicol que no fa més que donar a conèixer la farsa amagada dins del «Foment Industrial y Agricol d'Arbucias». (Sense comissió de Industria ni Agricultura.)

Si, senyors de la Junta, sí, senyor president; jo no entench com tot un senyor propietari com vos, que vos deyan catalanista, vos haveu deixat posar els pantalons per dos mauristas carlins (si de mi habeu de fer cas, retireuse, no vos en fieu.)

Igual vos dich, senyor Regás, no sé per qué tot y essent lo primer Alcalde, haver consentit, ple de bona fé, que dos aspirants a cacichs, vos hagin girat tant fàcilment ¿que no'ls coneixeu encara? jo soch molt tendre y ja fa temps que'ls coneix de sobras.

Y el senyor Secretari tan ferm catalanista, ha permés que després d'haver comprat la bandera (catalana), s'estés tot lo primer dia de la Festa Major arreconada en un cantó de la Secretaría omplintse de trenyinas, y després perque no plorés li varen

deixar penjar (y encare de cap per avall), en el saló del ball.

No'n fundeu gayres de Centres com aquest, que de tant fomentar vos cansariau massa y aneu arriscats d'un costipat que podria portarvos fora de ca la Vila. ¡Retireuse catalanistas vergonyants que'ls bons ja'n marxarem de vosaltres!

EL NOY TENDRE

27 Agost 1904.

Premià de Mar

Sr. Director de LA TRALLA.

Gent embustera corra, pero tan trapassera y poca... pena com els nostres frateros, ni ab fanal es possible trobarne.

En una correspondencia dirigida a *La República* de Mataró, s'espenna un d'ells ab la noticia de que uns noys que *feren la travessura* de menjarse una ó algunas sandias y melones d'un hort foren detinguts y tancats tres dias á la presó; en cambi, un altre colla, que foren atrapat per l'amo cullint y menjant rahims d'una vinya, els posaren en llibertat *porque eran hijos de los caciques*, y sens tenir en compte las gestions del pagés pera que fossin castigats.

A seguit fa algunas consideracions pera demostrar que'l cástich va esser injust y lo altre també, puig havia d'haver sigut á l'inversa.

Senyor Obrero, val á dir la veritat. Qui per portar aygua al seu molí falseja els fets, no es digne de dirse obrer, ni honrat; si l'igualtat defensa, deu nomenar de la mateixa manera als que fan *travessuras* cullint sandias y melons, qu'als que prenen rahims; si travessura es pels uns, travessura deu esser pels altres, y si lo dels últims es robo, robo deu esser lo dels primers. A mes, es fals que'ls detinguts ho estiguessin tres dias y si sols unas pocas horas. ¡Ja es diferencial!

Es de notar també que'ls primers foren trobats duas vegadas y no se'ls castigá fins á la segona. Té de contar també que'ls de la segona colla no eran fills de cap cacich, y aixó ho sab tant l'Obrero com tot lo poble, y si no se'ls castigá fou porque'l pagés retirá l'acusació.

Fa poch dias, millor dit, pocas nits, qu'un jove, al obrir la porta de sa caaa, fou atacat per quatre ó cinch regeneradors perdidos á cops y á pedradas.

En un altre ja n'hi faré dos quartos, dich, cinc céntims.

FOLLET

4-9-04.

Molins de Rey

Sr. Director de LA TRALLA.

Dicen que dicen que... l'arcalde d'aquesta vila va dir que «aixó s'acabaria donant un fart de llenya á n'el director d'aquet periódich». Si aixó diu el cap-pare del Ajuntament, figurinse lo que serán els altres.

Donchs, ara bé: diguim, senyor Director, que li sembla quin arcalde disfrutém aquí á Molins de Rey; després, els valents ja no pegan, porque comensan á tenir en compte l'adagi catalá: «Tant ni há per doná, com per torná».

Y ara fan corre que ja ens havém espantat, y se equivocan de mitj á mitj, porque'ls catalanistas 'ls hi farém la guerra mentres hi hagin aquets que predican l'Igualtat, la Llibertat y la Fraternitat sens saber lo que significa, fent posar en ridícul á tot un poble.

UN CATALÁ DE COR

Setembre 1904.

Molins de Rey

Sr. Director de LA TRALLA.

Els *contumeliosos* molinsd'reyenchs sembla que han apaibagat els seus ardors belíchs, sens dubte per sas aficions báquicas, *La Contumelia* existeix encare no hi ha dubte, y els *contumeliosos* que'n forman part son els mateixos qu'els cou qu'els diga ignorants, y s'empipan quan els dich qu'els vull ensenyar d'escriure. Els de l'oprobri (ó deshonra) la injuria ó la ofensa (que segons el diccionari son sinónims de *contumelia*) son els que volen ilustrar al obrer quan ells es maltractan sense saber lo que es diuen, y si'ls parlo *contumeliosament* volen matar á tot el poble.

¡Ja ho veu el capdevanter de la... Pepa de Molins de Rey, com estant de gramática! Qu'en feya de dias que m'ho guardava al pap tot aixó!

Are lo que sembla es que ja no volen matar á ningú mes; y no's pensi, no per falta de ganas no; tot per no donar negoci als capellans. ¡Oh, son terribles! totas se las pensan. ¡Com s'engreixarian els retrógados poguent enterrar mitja dotzena de vehins cada setmana, y mes si's te en compte que els vehins no s'acabarian may porque tenim un alcalde tant potent que ell sol es capás de poblar quatre vegadas Molins de Rey.

Dech manifestarli de pas el meu agrahiment envers la premsa catalanista y particulars, que se han interessat per aqueixa qüestió. Si á n'aquets *contumeliosos* no s'els fes posar els peus á rotlló, aviat serian pitjors qu'els esbirros del 1714.

Y qu'em perdonin las *contumelias*.

6 Setembre 1904.

Olot

Sr. Director de LA TRALLA.

Respecte de lo que els deya en ma última, sobres lo dels programas de nostra festa major, res els en hi puch dir, donch no'ls entench, fentelshi present á vostés que som sentit á dir que el que no l'entengués podia trobar (si era per qüestió de parla) un

bon refugi en el programa de 1901 (si mal no recordo) que resulta una fidel traducció del d'enguany. Ja ho saben donchs, si posseheixen el de 1901 podran enterarse de la festa major olotina, del contrari no, donchs volgent la *ignocenta* comisió contribuir al mellor lluhiment de la festa, ha buscat la manera mes *fin de parlar*, fent els programas en castellá á despit de las paraulas del Dante que á bon segur las va fer per ells, que diuen: «Vergonya eterna contra aquells que tinguent idioma propi usan ó alaban el dels altres».

FUETAYRE OLOTÍ

4 Setembre 1904.

Sallent

Sr. Director de LA TRALLA.

Molt senyor meu: Li escrich per primera vegada pera fer constar qu'agrada molt la campanya que ha empré LA TRALLA contra els vividors d'ofici que'ls sallentins tenim la desgracia d'haver de mantenir.

¡Pobres obrers! Que gran es l'obcecació dels que creyeu que la redempció ha de venir d'aquestos que avuy os dirigeixen.

La vila may havia anat tan malament com ara, may s'havian vist els deutes d'avuy, y ab las passejadas dels que porteu á cavall, á fi d'any s'ha fet el càlcul de que deixarán 40.000 pessetas de deute.

May la difamació havia arribat á un extrém tan gran com avuy per aquestos que, faltantlosi ideas nobles y virtut, tenen per únic régimen y direcció en sos actes la passió y l'odi contra els que estiman la llibertat per tothom; may havia regnat tanta desunió entre'ls fills de Sallent com desde que aquestos no s'han cuidat d'altra cosa que d'atropellar indignament als obrers qu'han de viurer honradament de son trevall.

¿Qué adelantarán amanillant á uns quants de aquesta manera, que tant els deshonra?

Donchs, segurament conseguirán que'l poble, quan s'enteri, s'imposi á tants atropells y aixafi de una vegada als reptils que ab sa baba pestilenta venen oposantse á que resplandeixi la Justicia.

Pareuhi atenció ab els fets d'aquestos els que avuy encara els defenseu, y á no tardar convindreu ab nosaltres de que son una cuadrilla de *granujas* y de inmorals sense dignitat, que si la vergonya els restés se retirarian y's dirigirian á la terra dels barbres.

¡Animo y endevant, trallaires de Sallent, que hi ha molt que netejar!

S. M.

Tarrassa

Sr. Director de LA TRALLA.

Ara el vis-president del Montepio de la Fraternidad Republicana, en un article titolat «*Procedimientos catolanistas*», vol contestar á ma darrera correspondencia dihent que'l día 31 de Juliol se convocá als individuus que formavan dita Germanat á una reunió, en la que s'acordá sa dissolució; pero ara bé, pregunto jo: ¿Cóm es qu'essent dita reunió de tanta importancia no's convidá á ella á dit treballador, y cóm se comprén qu'una societat

disolta, ja que's dissolgué el 31 de Juliol, segons diu el senyor Puigmartí, funcioni com á tal després de disolta, puig que cobrar papeletas els dias 10 y 11 d'Agost es funcionar després d'haverse dissolt?

Per lo demés, si'l senyor Puigmartí s'proposava atacar als catalanistas, fent véurer que no més propaguém falsetats, s'ha equivocat, puig tothom sab que no'ns proposém més que dir la veritat, no apartantnos may de la rahó y de la justicia pera ferla surar, obrint els ulls als que no hi veuen, ensenyant al que va errat; estant disposats á rectificar sempre que se'ns demostri qu'aném errats. Ja pot véurer el senyor Puigmartí y tothom quins son els *procedimientos catalanistas* y quins son els *republicanos*.

J. M. V.

5 de Setembre de 1904.

Martorell

Sr. Director de LA TRALLA.

Molt Sr. meu. Degut al ensopiment que s'observa á n'el carreter d'aquesta vila, m'he proposat agafar desd'are la tralla pera fuetejar de valent als directors del *trust* republicá.

En plena evolució republicana o progrés de aquesta vila vé tenint un éxit creixent y monstruós. Els prohibits cundeixen arreu ab fermentació assombradora y els republicans consideran al joch un *modus vivendi* ab la esquena dreta. Ha arribat, donchs, l'hora de desenmascarar á n'aquells ¡... de las subors del poble.

Un membre de la junta-Comité anomenat Llorens, republicá famós *por sus ideas progresistas*, en quinze dias ha perdut 1000 pessetas. Aixó al café Millás.

No menys célebre per las postas fabulosas, es lo café del Xich de las Barraquetas, ahont el Maura (no el pichon) s'hi menja el verdader pavo republicano, *para algo sirve la república*. Y lo pitjor del cas es, que'l celebrérrim senyor Valls, regidor republicá d'aquest any, freqüenta la taula del joch: el senyor (encar que no ho siga) Colell, idem, idem; y un altre regidor idem. Y l'alcalde republicá tolera qu'els seus companys de causa y Consistori assisteixin á classe nocturna, porque'l cafre Maura, sense joch, diu que no pot viurer. Lo quaj que no es d'estranyar d'un home-alcalde que diu. «No tinch conciencia, no n'he tingut may, ni vull tenirne», quan el Sr. Puig li reclamava'l cens del terreno de sa casa. Y aquets son els encarregats de dirigir los bens d'una població, y son aquets los qui titllan als demés de burgesos y retrógados? Hipócritas! farsants!! embustersos!!!

Quousque tandem senyor Gobernador, *abuteris patientia bonorum civium*, de mantenir tanta bruticia y pillocracia, en una vila tant reaccionaria com la de Martorell?

De vosté afm. y S. S.

FUET NOU

Martorell 9 de Setembre de 1904.

Centellas

Sr. Director de LA TRALLA.

No's pot figurar l'enrenou que varen moure per

aquesta vila las duas cartas publicadas dias passats en LA TRALLA, trayent á la llum del sol els drapets que's tenian molt ben amagats els subjectes á quins feya referencia. Semblava talment que tot s'havia d'ensorrar; donchs tot eran reunions, tot eran amenassas, tot era dir que farian un cap nou al que ho havia escrit, si ho podian saber: l'un deya que s'hi hauria de contestar; l'altre, que la millor contesta era un fart de garrotadas; el de més enllá, deya que no hi havia com esperar al que's pensaven que ho havia escrit, en sent de nit y deixar-lo al siti; en fi, de valentias no'n vulguí més, y de provas de civilisació y d'instrucció no'n vulguí menos.

Pero lo més ridícul, per no dir una altre cosa, fou que comensaren á acusar com autor d'aquellas veritables cartas á un estimat amich nostre, que si be altres vegadas ha escrit cartas de Centellas a diferents periódichs catalanistas, en cambi, no sé veure'l motiu porque precisament hagi de ser ell l'autor de las de LA TRALLA. ¿Qué, per ventura, vos sentiú explotadors d'aquesta vila, que no hi ha ningú més que's senti capás de descobrir y mostrar al públich vostras injusticias, vostras barbaritats, vostras explotacions? Han sigut ja massa grossas las que haveu fet porque s'hagin de callar; la mesura de vostras iniquitats está ja curulla, y com que aquestas van continuant, ja vessa per totes parts, ab aixó no estranyeu que vessant hi hagi algu que las reculli y las presenti á LA TRALLA, per desd'ella poguer dir als centellenchs: ¿Fins á quan durará l'estat d'esclavitud y tiranía en que viviu? ¿Fins á quan voleu estar ensopits y abaixar vostra esquena sota'ls fuets que vos la bravejan continuament?

Ab paciencia y tila que prenguin contra la ira y la bilis que'ls ha atacat, en sortiran millor que ab amenassas y garrotadas, porque han de saber tots plegats que tinch moltas ganas de continuar ab la tasca empresa, sense fer cas de las bravatas d'aquets valents y de'ls que'ls amparan; y han de saber també que'l que escriu aquestas ratllas es riu de tots ells, y no'n necessita cap per res, com no siga per posarlo á la picota, y que'l busquin si'l volen trobar, á la llum del dia, porque no acostuma correr de nits; y que en últim extrém, com que tot lo que he dit y penso dir es, per desgracia, una veritat com un temple, si's desmanda algun en lo més mínim, hi ha justicia per recorrer, ó en tot cas, se la fa un mateix per tota resposta. Ab aixó, ja stém entesos, y fins á un altre.

UN CENTELLECH

Cartera de Comunicacions

Isidre Vendrell.—Anirá en el Calendari.

Hem rebut uns dibuixos sense firma. Van be. J. O. de Gracia.—Si la sinceritat lo fa enfadar no podrém avenirnos. No's desanimi ni s'enfadi.

Fuet Selvatá.—No ho podém publicar porque es massa llarch.

M. Audal.—Anirá en el Calendari.

M. B. J.—Va. Lo del Ateneu Democrátich no va. A. S. y Costa.—No es prou correcte.

Joseph Boemi.—No fa per nosaltres.

Emili Saleta.—Anirá á son torn.

J. P. Reig.—L'acudit històrich no'ns plau.

Joseph.—Anirá.

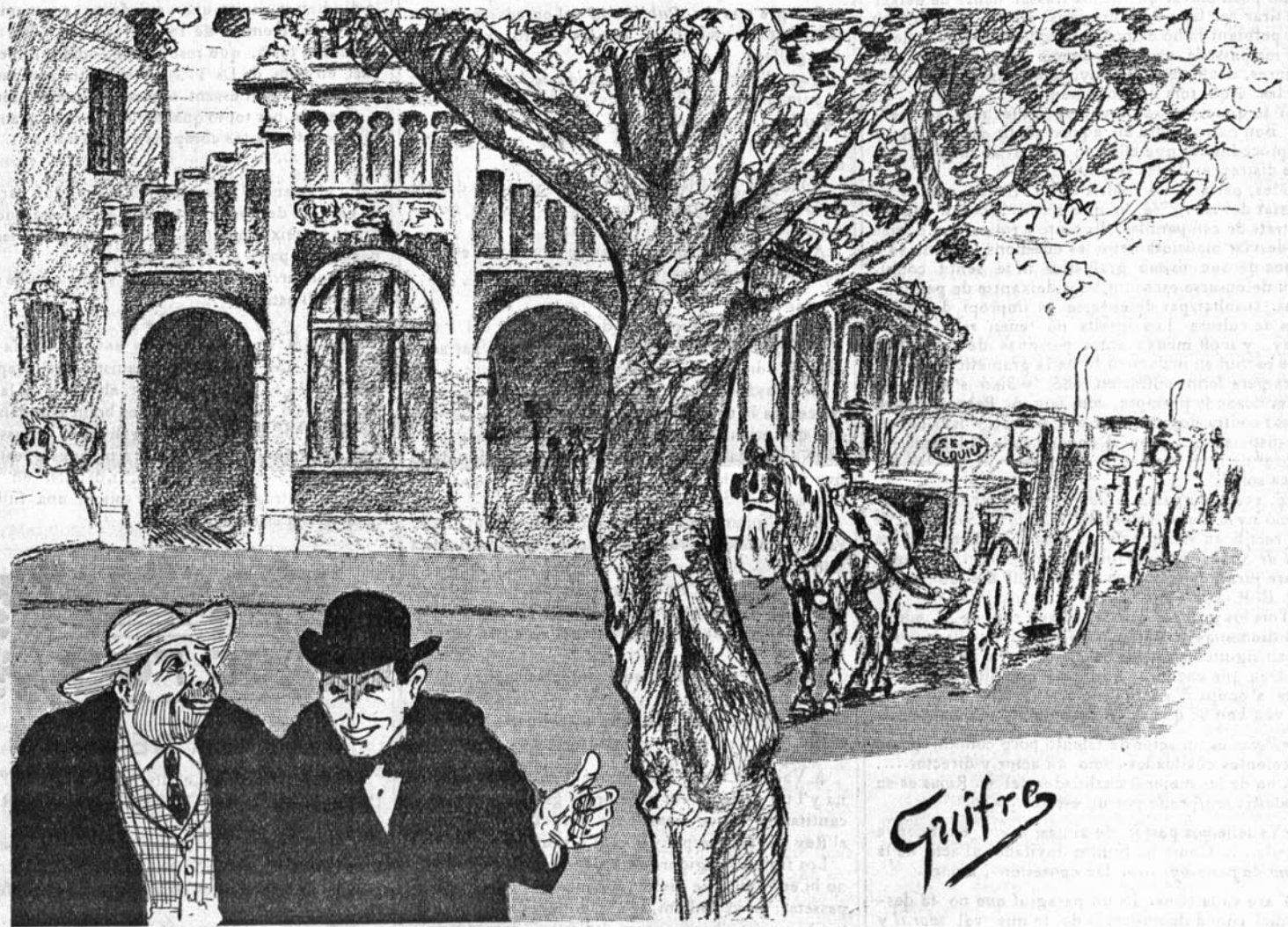
Tralla sog.—Crespí. Anirá.

M. Riu.—Anirá.

J. R.—Centellas.—Anirá.

Imp. LA RENAISSANCE, Xuclá, 13, baixos

L'arribada d'en Lerroux

— ¿Qué hi fan aquí tants cotxes?
— Es la gran concurrencia que ve á esperar á l'ex Emperador.